

Folkhälsomyndigheten

Ärendenummer

02765-2021

Datum

2021-06-18

Konsekvensutredning – ändring i Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2021:2) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19, HSLF-FS 2021:x

1. Sammanfattning av förslagen till Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2021:2)

Regeringen har den 14 juni 2021 remitterat förslag till vissa ändringar i förordningen (2021:8) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 (härefter begränsningsförordningen), [promemorian Lättade deltagarbegränsningar för sammankomster och tillställningar, sektionering och särskilda bestämmelser för demonstrationer och mässor](#) (S2021/05005). Förslagen i promemorian innebär bland annat att deltagartaken för allmänna sammankomster och offentliga tillställningar i begränsningsförordningen höjs. Det föreslås också att det genom att dela in lokaler, områden och utrymmen i sektioner ska vara möjligt med fler deltagare än vad deltagartaken annars medger för en och samma sammankomst eller tillställning, dvs. att deltagartaken gäller för varje sektion. Det föreslås också nya bestämmelser om smittskyddsåtgärder vid mässor som innebär att dessa inte kommer att omfattas av deltagartaken.

De förslag som Folkhälsomyndigheten nu remitterar är en anpassning av Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2021:2) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19, nedan benämnd föreskriften. En förutsättning för att de föreskriftsändringar som nu föreslås ska kunna beslutas av Folkhälsomyndigheten är att regeringen beslutar om ovan nämnda ändringar i begränsningsförordningen med bemyndiganden.

Folkhälsomyndighetens förslag till ändringar avser i huvudsak följande.

- För mässor innebär förslagen att besökarna och utställarna ska informeras om hur smitta kan undvikas och det ska tillhandahållas tvål och vatten eller

handdesinfektion. Gångar mellan borden ska utformas så att trängsel undviks och utställarna ska anvisas en plats för sin monter. Det är också krav på dokumentation av vidtagna smittskyddsåtgärder. Det finns även förslag på allmänna råd för mässor som genomförs utomhus om hur man som anordnare kan säkerställa att trängsel undviks samt för mässor inom- och utomhus som omfattar särskilda risker ur smittskyddssynpunkt som exempelvis föreläsningar eller föredrag.

- För allmänna sammankomster och offentliga tillställningar utan anvisad sittplats för deltagarna innebär förslaget att sällskap ska kunna hålla ett avstånd om minst 1 meter i sidled samt framåt och bakåt från andra sällskap och att antalet i ett sällskap inte får vara fler än fyra. Det betyder att det behöver finnas tillräcklig yta för att kunna hålla angivet avstånd mellan olika sällskap för att anordnaren ska kunna släppa in det högsta antal deltagare som föreslås i begränsningsförordningen, 50 stående inomhus och 600 stående utomhus. Det gäller även när en anordnare delar upp deltagarna i sektioner.
- För allmänna sammankomster och offentliga tillställningar där anordnaren delar upp lokalen, området eller utrymmet i sektioner föreslås att det ska finnas separata in- och utgångar till varje sektion samt att deltagarna inom varje sektion ska ha tillgång till servicefaciliteter. Det ska även vara ett avstånd mellan sektionerna. Därutöver föreslås allmänna råd för att undvika trängsel, t.ex. olika tider för in- och utsläpp för sektionerna samt hur sektionerna kan skiljas åt.
- En offentlig tillställning i form av en idrottstävling utomhus i vilka allmänheten kan delta som utövare och som huvudsakligen genomförs i skog, på väg eller i eller på vatten föreslås omfattas av de regler som finns för motionslopp. Dessa arrangemang omfattas även av de allmänna råden om allmänna sammankomster och offentliga tillställningar till begränsningsförordningen.
- Det finns även förslag till nya allmänna råd till begränsningsförordningen om hur trängsel kan undvikas på mässor.
- Myndigheten avser att upphäva bestämmelsen om ett maxantal för allmänna sammankomster och offentliga tillställningar (9 och 10 §§).

2. Bemyndiganden

Ändringarna i begränsningsförordningen är ännu inte beslutade av regeringen. Enligt Regeringens förslag är det planerat att ändringarna ska genomföras till den 1 juli 2021. Folkhälsomyndigheten har därför inte haft några bemyndiganden på plats när myndigheten tagit fram förslag till föreskrifter samt den här tillhörande konsekvensutredningen. För att myndighetens föreskrifter ska kunna träda i kraft samtidigt som ändringarna i begränsningsförordningen har myndigheten ändå

påbörjat arbetet med föreskrifterna. Myndigheten har under arbetet utgått från det förslag till bemyndigande som framgår av regeringens promemoria [Lättade deltagarbegränsningar för sammankomster och tillställningar, sektionering och särskilda bestämmelser för demonstrationer och mässor](#) (S2021/05005).

Av förslaget i nämnda promemoria till 3 kap. 5 § begränsningsförordningen framgår att Folkhälsomyndigheten får meddela ytterligare föreskrifter om kraven på deltagarbegränsning, om sektioner och om andra smittskyddsåtgärder vid allmänna sammankomster och offentliga tillställningar.

3. Bakgrundsinformation

Den 14 juni 2021 remitterade regeringen sitt förslag om ändringar i begränsningsförordningen, promemoria Lättade deltagarbegränsningar för sammankomster och tillställningar, sektionering och särskilda bestämmelser för demonstrationer och mässor (S2021/05005). Promemorian innehåller förslag till ändringar i 3 kap. begränsningsförordningen som gäller för allmänna sammankomster och offentliga tillställningar. Allmänna sammankomster och offentliga tillställningar definieras i 2 kap. 1 och 3 §§ ordningslagen.

Med allmänna sammankomster avses enligt 2 kap. 1 § ordningslagen

- sammankomster som utgör demonstrationer eller som annars hålls för överläggning, opinionsyttring eller upplysning i allmän eller enskild angelägenhet,
- föreläsningar och föredrag som hålls för undervisning eller för att meddela allmän eller medborgerlig bildning,
- sammankomster som hålls för religionsutövning,
- teaterföreställningar, biograföreställningar, konserter och andra sammankomster för att framföra konstnärliga verk, samt
- andra sammankomster vid vilka mötesfriheten utövas.

Med offentlig tillställning avses enligt 2 kap. 3 § ordningslagen

- danstillställningar,
- tivolinöjen och festtåg,
- marknader och mässor, samt
- andra tillställningar som inte är att anse som allmänna sammankomster eller cirkusföreställningar.

För att en sammankomst ska anses som allmän eller en tillställning som offentlig, krävs som huvudregel att allmänheten har tillträde till den.

De nu föreslagna ändringarna i begränsningsförordningen innebär bl.a. att deltagarbegränsningarna ändras.

Enligt regeringens förslag som nu är remitterat får antal deltagare från och med den 1 juli högst uppgå till följande.

- 50 allmän sammankomst eller offentlig tillställning *inomhus*.
- 300 allmän sammankomst eller offentlig tillställning *inomhus och deltagarna anvisas en sittplats*.
- 600 allmän sammankomst eller offentlig tillställning *utomhus*.
- 3 000 allmän sammankomst eller offentlig tillställning *utomhus och deltagarna anvisas en sittplats*.

Regeringen föreslår även ändringar och tillägg i bestämmelsen som avser motionslopp och liknande, där föreslås bl.a. att antalet *idrottsutövare* som samtidigt befinner sig i start-, och målområdet sammanlagt får uppgå till högst 900. Vidare föreslås att dessa regler även ska gälla för andra idrottstävlingar utomhus i vilka allmänheten kan delta som utövare och som huvudsakligen genomförs i skog, på väg eller på vatten.

För demonstrationer utomhus föreslås att antalet deltagare får uppgå till högst 1 800.

Vidare föreslår regeringen att om anordnaren delar upp den lokal, det område eller utrymme där den allmänna sammankomsten eller offentliga tillställningen hålls i sektioner, så att deltagare från olika sektioner inte kommer i kontakt med varandra under eller i direkt anslutning till sammankomsten eller tillställningen, gäller deltagarbegränsningarna i 2 § andra stycket för varje sektion.

Mässor som omfattas av 2 kap. 3 § första stycket 4 ordningslagen föreslås få andra regler än vad som gäller för andra offentliga tillställningar. Det föreslås att den som anordnar en mäsса ska begränsa antalet besökare och utställare i lokaler och avgränsade områden eller utrymmen utomhus som anordnaren disponerar, på ett sätt som är säkert från smittskyddssynpunkt. Den som anordnar mässan ska även utforma lokaler samt områden och utrymmen utomhus som anordnaren disponerar, på ett sådant sätt att trängsel undviks och att besökare och utställare kan hålla ett från smittskyddssynpunkt säkert avstånd från varandra. Denne ska också se till att in- och utpassage till lokaler samt områden och utrymmen utomhus kan ske på ett sådant sätt att trängsel undviks.

4. Lägesbeskrivning av det epidemiologiska läget, vaccinationer, hälso- och sjukvården och tillsyn

Folkhälsomyndigheten tar fram [veckorapporter om covid-19](#). Rapporterna sammanfattar läget i Sverige under föregående vecka. Nu finns en tillgänglig rapport för vecka 23. Den samlade bedömningen utifrån tillgänglig data är att den nedåtgående trenden i smittspridningen och vårdbelastningen fortsätter nationellt. Den virologiska övervakningen visar att alfavarianten fortsatt dominerar i Sverige. Fall av deltavarianten har upptäckts i flera regioner i Sverige. Deltavarianten har troligtvis en ökad smittsamhet jämfört med andra varianter och medför eventuellt

en ökad risk för svår sjukdom. Vaccinen har en god skyddseffekt mot deltavarianten.

Folkhälsomyndigheten har fått i uppdrag av regeringen att löpande uppdatera scenarier för hur smittspridningen av det virus som orsakar covid-19 kan komma att utvecklas framöver, S2020/08831. I [den senaste delrapporten](#) av uppdraget presenterades tre scenarier för fortsatt spridning under sommaren 2021 som myndigheten kallar för scenario 0, scenario 1 och scenario 2 utifrån olika kontaktintensitet.

Utfallet av antalet fall ser hittills ut att närmast följa scenario 0 nationellt. En ökad kontaktintensitet kan leda till en ökning i antalet fall. Om scenario 0 även fortsättningsvis följs innebär det att de kriterier som myndigheten har satt upp för anpassning av åtgärder för nivå 2 kommer att ha nåtts den 1 juli, det är dock slutligen en samlad bedömning av det aktuella läget som ligger till grund för anpassningen av åtgärder. .

4.2 Vaccinationer

Vaccination mot covid-19 kommer att erbjudas hela vuxna befolkningen. Av befolkningen över 18 år och äldre hade den 17 juni 2021 52,4% vaccinerats med minst en dos och 29,1% med två doser¹. Folkhälsomyndigheten ska var fjortonde dag ta fram en [prognos](#) för när målsättningen att alla över 18 år har erbjudits en första dos vaccin, kan uppnås. Baserat på den information som myndigheten hade tillgänglig den 9 juni 2021 är myndighetens prognos att alla över 18 år (plus 16-17 åringar i riskgrupp) blir erbjudna en första dos senast vecka 35 (vilket är månadsskiftet augusti/september). Därefter bedöms alla ha blivit erbjudna en andra dos senast v. 42 (näst sista veckan i oktober).

4.3 Hälso- och sjukvården

I Socialstyrelsens nationella lägesrapport² den 17 juni 2021 framgår bl.a. följande. Nedgången av antalet covid-19-patienter på landets intensivvårdsavdelningar fortsätter. Det totala antalet IVA-patienter ligger fortsatt på en hög nivå i jämförelse med innan pandemin. Det innebär att det är nödvändigt med förflyttning av patienter mellan regioner för att jämna ut vårdbelastningen. Antalet covid-19-patienter i slutenvården exklusive IVA fortsätter att minska. Även om nedgången inom sjukhusvårdade covid-19-patienter fortsätter kommer sommaren att innebära att regioner måste hjälpas åt för att möjliggöra semesterledigheter framförallt inom intensivvården som haft en lång period av hög belastning.

¹ <https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittskydd-beredskap/utbrott/aktuella-utbrott/covid-19/statistik-och-analyser/statistik-over-registrerade-vaccinationer-covid-19/>

² Tidigare rapporter ligger inte tillgängliga på Socialstyrelsens webbplats men den senaste finns på den här webbadressen <https://www.socialstyrelsen.se/coronavirus-covid-19/socialstyrelsens-roll-och-uppdrag/>

4.4 Tillsyn

Länsstyrelserna utövar tillsyn över föreskrifter som meddelats med stöd av lag (2021:4) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 (covid-19-lagen). Varje länsstyrelse gör veckovisa uppföljningar av efterlevnaden av rekommendationer, riktlinjer och råd och ställer samman en regional lägesbild. Länsstyrelsernas gemensamma samordningskansli för hantering av Coronavirus gör därefter en nationell lägesbild ”[Samlad nationell lägesbild efterlevnadsuppdraget](#)” som rapporteras till Regeringskansliet.

I lägesbilden v. 23 konstaterades bl.a. att motivationen hos allmänheten att följa råd och rekommendationer riskerar att minska vid avtagande smittspridning, ökad vaccinationstäckning, varmare väder och i samband med att lättnader genomförs nationellt. Detta innebär att en pedagogisk utmaning att förmedla vikten av att fortsatt följa råd och rekommendationer i detta skede, framförallt till de grupper där det enskilda ansvaret brister.

5. Beskrivning av problemet och vad myndigheten vill uppnå

Förslagen till ändringar i begränsningsförordningen som regeringen lämnar i promemorian Lättade deltagarbegränsningar för sammankomster och tillställningar, sektionering och särskilda bestämmelser för demonstrationer och mässor innebär att ett större antal personer än tidigare kommer att kunna samlas på en begränsad yta. Allmänna sammankomster och offentliga tillställningar är riskfyllda från smittskyddssynpunkt i de fall de innebär att för varandra okända personer samlas och tillbringar längre tid tillsammans i varandras fysiska närhet. Många sammankomster och tillställningar har som sitt själva syfte att människor ska komma samman och delta tillsammans i ett arrangemang under en bestämd tid på en viss plats. Om trängsel uppstår i sådana miljöer ökar risken för smittspridning och att nya smittkedjor startas. Detta är miljöer där det är svårt att smittspåra då man inte vet vem som befunnit sig på platsen vid ett givet tillfälle. Även om det vetenskapliga underlaget fortsatt är begränsat avseende vilka miljöer som är mest riskfyllda och vilka åtgärder som är mest effektiva för att minska smittspridningen så finns studier som pekar på att åtgärder mot trängsel bidrar till att minska smittspridningen i miljöer där människor samlas. Att hålla avstånd ger ett bra skydd mot smittspridning.

Folkhälsomyndigheten anser att ytterligare begränsningar för att minska trängsel, utöver vad som följer av de föreslagna bestämmelserna i begränsningsförordningen, krävs. När det tillåts högre deltagarantal för sammankomster och tillställningar samtidigt som det märks en minskad följsamhet till restriktionerna hos allmänheten kan det innebära en ökad risk för smittspridning. Som framgått ovan kan allmänna sammankomster och offentliga tillställningar vara riskfyllda ur smittskyddssynpunkt. Denna risk kan dock variera beroende på hur sammankomsten eller tillställningen arrangeras, t.ex. kan storleken

och utformningen på lokalen eller området där sammankomsten eller tillställningen hålls ha betydelse för risken för smittspridning och möjligheterna att vidta åtgärder för att begränsa denna risk på ett betryggande sätt. Myndigheten bedömer att förslagen till föreskrifter och allmänna råd som nu remitteras tydliggör vad som krävs av anordnarna för att smittspridningen av sjukdomen covid-19 i samhället inte ska öka. Det kommer dock vila ett stort ansvar på såväl arrangörer som deltagare på dessa sammankomster att följa de regler, allmänna råd och rekommendationer som finns.

6. Alternativa lösningar och effekter av utebliven reglering

6.1 Sektioner

En alternativ lösning är att inte reglera något om sektioner i myndighetsföreskrifter. Då ska anordnaren av en sammankomst eller en tillställning enbart tillämpa covid-19-lagen och begränsningsförordningen. Det kan innebära att bestämmelsen om sektioner i begränsningsförordningen kommer att tillämpas på ett sätt som inte varit regeringens avsikt. Förslaget att införa en möjlighet till uppdelning i sektioner i begränsningsförordningen bygger på vissa förutsättningar för att inte deltagarna i olika sektioner ska komma i kontakt med varandra och därmed öka risken för smittspridning av covid-19. Myndigheten har i återrapporteringen av ett regeringsuppdrag om möjligheten att genomföra större evenemang på ett smittsäkert sätt redovisat olika förutsättningar som bör föreligga för att möjliggöra detta för arrangörerna (S2021/04688). Det framgår att med sektionering avser myndigheten att lokalen, området eller utrymmet där sammankomsten eller tillställningen hålls har separata in- och utgångar för varje sektion och att deltagarna i varje sektion har tillgång till egna servicefaciliteter som t.ex. toaletter och i förekommande fall serveringsställen. Sektionerna ska vara avskilda på ett sådant sätt att deltagarna i en sektion inte blandas med deltagarna från en annan sektion. Sektioner kan skiljas åt med t.ex. staket och personal som säkerställer sektioneringen. Myndigheten anger vidare att anordnaren av en sammankomst eller tillställning bör ta fram en plan för sektioneringen och övriga smittskyddsåtgärder, vilken kan bli föremål för tillsyn av länsstyrelsen.

Folkhälsomyndigheten bedömer att föreskrifter och till dessa bestämmelser allmänna råd, är nödvändiga för att ge en tydlighet och förståelse för regelverket och det är viktigt att reglerna är så enkla som möjligt att förstå och följa och för tillsynsmyndigheterna att bedriva tillsyn efter.

6.2 Avstånd mellan sällskap

En alternativ lösning hade varit att låta avstånd mellan sällskap för deltagare utan anvisad sittplats vara oregerat. Myndigheten har tidigare bedömt att det kan vara svårt för anordnare att upprätthålla en reglering om avstånd när det är fråga om stående deltagare eftersom det finns så många olika typer av arrangemang som kan omfattas (Konsekvensutredning – ändring i Folkhälsomyndighetens föreskrifter

och allmänna råd (HSLF-FS 2021:2) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19, ärendenummer 01435-2021). Regeringens förslag om att exkludera mässor från reglerna om allmänna sammankomster och offentliga tillställningar i begränsningsförordningen innebär att myndigheten nu föreslår att det även vid stående publik ska vara ett avstånd mellan sällskapen i likhet med vad som gäller vid anvisad sittplats. Myndighetens bedömning är att förslaget bör vara genomförbart för övriga typer av sammankomster och tillställningar. Att hålla avstånd mellan olika sällskap är också en av de viktigaste åtgärderna för att undvika smittspridning. Under förutsättning att smittläget fortsatt förbättras avser myndigheten att ta bort bestämmelserna i nuvarande 9 och 10 §§ om ett maxantal. Förslaget om att det ska vara ett visst avstånd mellan olika sällskap är enligt myndighetens bedömning mer träffsäkert än en regel om maxantal för att förhindra smittspridning.

6.3. Idrottstävlingar utomhus i vilka allmänheten kan delta som utövare och som huvudsakligen genomförs i skog, på väg eller i eller på vatten

Ett alternativ till det förslag som myndigheten nu tagit fram är att inte reglera dessa tävlingsformer i myndighetens föreskrifter. Av regeringens promemoria Ändringar i begränsningsförordningen, s. 32, framgår bl.a. att anledningen till att det behövs en särskild reglering för motionslopp är att begreppet deltagare har varit problematiskt vid tillämpningen av nuvarande deltagartak. Med anledning av detta infördes en särskild bestämmelse i begränsningsförordningen om deltagartak vid motionslopp och liknande tävlingsform. Myndighetens bedömning var då att det var nödvändigt att införa vissa regler för att dessa tävlingsarrangemang ska kunna genomföras utan att det ska uppstå risker för smittspridning. Myndighetens bedömning är att även de nya tävlingarna som föreslås införas i begränsningsförordningen bör omfattas av samma regler som gäller för motionslopp i föreskrifterna.

6.4. Särskilda regler för mässor

Enligt förslaget till ändringar i begränsningsförordningen kommer sådana mässor som omfattas av 2 kap. 3 § första stycket 4 ordningslagen huvudsakligen regleras på samma sätt som handelsplatser.

En alternativ reglering är att reglera mässor på samma vis som reglerna för bl.a. handelsplatser. Myndigheten har dock bedömt att bestämmelserna i föreskriften som specifikt fokuserar på handelsplatser samt gallerior och köpcentrum (2 §) inte är lika ändamålsenliga för mässor. Myndighetens bedömning är att de regler som finns för marknader är tillämpliga för mässarrangemang.

6.5 Effekter

Förslaget påverkar berörda branscher ekonomiskt. Det är dock angeläget att fortsatt ha regler som kan bidra till en minskad risk för smittspridning och därmed minskad belastning på hälso- och sjukvården och risken för allvarlig sjukdom och död.

Ändringarna bedöms som effektiva och rimliga för att motverka trängsel och smittspridning av covid-19. Det bedöms inte finnas något alternativt sätt till mindre ingripande åtgärder som samtidigt skulle ge nödvändiga förutsättningar att förhindra smittspridning. De negativa effekter i förhållande till egendomsskydd och näringsfrihet som kan uppkomma till följd av begränsningarna bedöms därmed inte gå utöver det som de föreslagna bestämmelserna syftar till, nämligen att skydda enskildas liv och hälsa. De åtgärder som föreslås är inte en garanti för minskad risk för smittspridning i de verksamheter som omfattas. Det individuella ansvaret utgör alltså den viktigaste insatsen för att begränsa smittspridningen. Även med detta i beaktande bedömer Folkhälsomyndigheten att de föreslagna föreskrifterna är proportionerliga och rimliga givet det epidemiologiska nuläget.

7. Vilka som berörs av regleringen

Förslagen berör såväl allmänheten som arrangörer av allmänna sammankomster och offentliga tillställningar, såsom näringsidkare, idrottsföreningar, kulturutövare, trossamfund och föreläsare med flera. För mer utförlig beskrivning hänvisas till avsnitt 5 i promemoria Lättade deltagarbegränsningar för sammankomster och tillställningar, sektionering och särskilda bestämmelser för demonstrationer och mässor.

Därutöver berörs länsstyrelser som är tillsynsmyndighet av föreskrifterna. Polismyndigheten berörs i egenskap av tillståndsmyndighet. Allmänheten berörs också eftersom föreskrifterna begränsar tillgången till de olika verksamheterna och arrangemangen.

8. Kostnadmässiga och andra konsekvenser av regleringen och en jämförelse av konsekvenserna för de övervägda regleringsalternativen

Folkhälsomyndigheten har inte beräknat kostnaderna som uppstår för de olika verksamheterna med anledning av myndighetens förslag. Det beror på att myndigheten har haft en begränsad tid för att det ska vara möjligt att ha regler på plats samtidigt som ändringar sker i begränsningsförordningen. Även om föreskriftsförslagen innebär ytterligare begränsningar i förhållande till de föreslagna ändringarna i begränsningsförordningen, innebär regeringens förslag och myndighetens förslag tillsammans ändå lättnader jämfört med nuvarande regelverk.

En betydande del av kostnader som uppstår för verksamheterna för de åtgärder som ska vidtas för att förebygga trängsel följer direkt av regeringens föreslagna ändringar i begränsningsförordningen. Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd kommer i dessa fall inte medföra några ytterligare kostnader.

8.1 Kostnader för arrangörer av allmänna sammankomster och offentliga tillställningar

Myndighetens bedömning är att det bör vara en mindre kostnad för en verksamhet att tillämpa förslagen om separata in- och utgångar samt servicefaciliteter. Detta eftersom en indelning av sektioner bör främst vara möjligt för exempelvis arenor som redan har dessa förutsättningar.

Förslagen i de allmänna råden om hur verksamheten kan särskilja de olika sektionerna medför en kostnad för t ex. sätta upp staket och att ha personal på plats som säkerställer att deltagarna är åtskilda i de olika sektionerna. Samtidigt uppstår den egentliga kostnaden med anledning av förslagen till begränsningsförordningen om sektioner eftersom denna reglering i förordningen bygger på att deltagare ska hållas åtskilda sektionsvis.

Det uppstår en viss kostnad för den som anordnar en sammankomst eller en tillställning för deltagare utan anvisad sittplats eftersom hen behöver göra en beräkning av hur många deltagare som kan bevista arrangemanget utifrån att varje sällskap på högst 4 personer ska ha ett avstånd om minst 1 meter till nästa sällskap. Men samtidigt kommer kostnaden för att beräkna ett maxantal utifrån 5 kvadratmeter/deltagare inte längre vara aktuell om bestämmelsen beslutas enligt förslaget. Även fortsättningsvis måste arrangörerna dock säkerställa att de inte säljer fler biljetter än det antal deltagare som ryms enligt reglerna om storlek på sällskap och avstånd mellan sällskap. Hur många som ryms beror ju dock på hur många deltagare i olika sällskapsstorlek som deltar. Utan kvadratmeterreglering torde även fler arrangörer kunna ta in maxantalet deltagare enligt begränsningsförordningen då reglerna om storlek på sällskap och avstånd mellan sällskap inte bör kräva samma yta som enligt kvadratmeterregeln då t.ex. fyra personer stående utomhus behövde 20 kvadratmeter till sitt förfogande. Förslaget innebär därför sannolikt att fler arrangörer kan få in mer intäkter i form av ökad biljettförsäljning.

8.2 Kostnader för arrangörer av mässor

I enlighet med förslagen uppstår engångskostnader inför ikraftträdande för följande åtgärder:

- dokumentera de smittskyddsåtgärder som verksamheten har vidtagit såväl inomhus som för områden och utrymmen utomhus och
- informera sina besökare och utställare om hur risker för smittspridning kan undvikas, t.ex. genom skriftliga anslag.
- beräkna och dokumentera hur många besökare och utställare som kan vistas samtidigt i en lokal och anslå maxantalet.

Löpande kostnader för följande åtgärder:

- säkerställa att personalen får adekvat information om hygienåtgärder för att förhindra smittspridning mellan besökare, deltagare eller idrottsutövare,
- erbjuda besökare och utställare möjlighet att tvätta händerna med tvål och vatten eller erbjuda handdesinfektion, och
- följa upp vidtagna smittskyddsåtgärder.

Det kan även bli nödvändigt att ha mer personal på plats för att kunna följa de rekommendationer som myndigheten föreslår i allmänna råd t ex. att personal på plats vägleder deltagarna för en jämn genomströmning och hindra folksamlingar. Dessa kostnader uppstår dock framförallt genom regler om trängsel som föreslås i begränsningsförordningen.

Sammantaget bör kostnaderna huvudsakligen bestå av lönekostnader, administration och materialåtgång. Hur stora kostnaderna blir beror på bl.a. verksamhetens storlek och antalet utställare samt personer som besöker mässan.

8.3 Bedömning enligt 7 § förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning

Regleringen bedöms kunna få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt i enlighet med 7 § förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Föreskrifterna kompletterar covid-19-lagen och begränsningsförordningen och avser liksom dessa författningar att generellt begränsa smittspridningen i de verksamheter som omfattas. Det finns därför inga egentliga möjligheter att göra skillnad på företag av olika storlek. Det får dock antas att små företag generellt är känsligare för de föreslagna åtgärderna än större företag.

Konkurrensförhållanden för företagen kan komma att påverkas på det sättet att företag med starkare ekonomi klarar regleringarna bättre än de med svagare, företrädesvis de mindre aktörerna.

9. Om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges EU-anslutning

De föreskriftsändringar som Folkhälsomyndigheten lämnar i denna konsekvensutredning avser alla smittskyddsåtgärder för att förhindra smitta av covid-19. På detta område finns det inte några harmoniserade regler inom EU-rätten, vilket innebär att EU:s medlemsstater är fria att lagstifta inom området under förutsättning att bland annat generella regler om de fyra friheterna (fri rörlighet för varor, tjänster, personer och kapital) i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt respekteras.

Folkhälsomyndigheten bedömer att de föreskrifter och allmänna råd som föreslås i denna konsekvensutredning inte är diskriminerande, och inte innebär några åtgärder som hindrar utövandet av de fyra friheterna. De är därmed förenliga med

EU-rätten. Syftet med ändringarna är att minska smittspridningen av covid-19 och därmed skydda människors hälsa. Folkhälsomyndigheten bedömer att de tilltänkta ändringarna är nödvändiga för att hålla samhällsspridningen nere av covid-19, som fortfarande är hög i Sverige.

Enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster, är medlemsstaterna skyldiga att anmäla förslag till nya föreskrifter som innehåller krav på en produkts egenskaper till kommissionen. Folkhälsomyndigheten bedömer att föreskrifterna inte utgör sådana tekniska föreskrifter som ska anmälas enligt direktivet eftersom de inte innehåller krav på några produkters egenskaper.

Enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG av den 12 december 2006 om tjänster på den inre marknaden ska medlemsstaterna anmäla nya krav, eller ändringar av befintliga krav, på tjänsteverksamhet till Europeiska kommissionen. Folkhälsomyndigheten bedömer att de föreslagna föreskrifterna är av sådan art att de ska anmälas enligt tjänstedirektivet eftersom de även omfattar tjänstetillhandahållare från andra länder som i Sverige vill bedriva sådana verksamheter som myndigheten nu avser att reglera.

10. Bedömning av om särskilda hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser

Tillsynsvägledningen som Folkhälsomyndigheten har på sin webbsida kommer att uppdateras. Den korta framförhållningen mellan beslut och ikraftträdande kommer att innebära en remisstid och en tid för omställning för berörda verksamheter som inte skulle varit acceptabel under andra omständigheter. Det bör dock genom regeringens remittering av promemorian Lättade deltagarbegränsningar för sammankomster och tillställningar, sektionering och särskilda bestämmelser för demonstrationer och mässor till viss del vara känt för verksamheterna och att de i någon mån har hunnit förbereda sig på de regler som nu föreslås genom regeringens förordning och Folkhälsomyndighetens anslutande föreskrifter.

Föreskrifterna kommer att publiceras på myndighetens webbplats och innehållet i dem kommer att kommuniceras på bl.a. presskonferenser och på andra sätt via medier.

11. Yttrande från Regelrådet

Det är viktigt att föreskrifterna träder i kraft samtidigt som ändringarna i begränsningsförordningen och därför bedömer Folkhälsomyndigheten att det skulle fördröja ärendets behandling på ett sätt som medför väsentliga olägenheter att ge Regelrådet den stipulerade tvåveckorsfristen för yttrande som anges i förordning (2011:118) om myndigheters inhämtande av yttrande från Regelrådet. Skäl finns alltså att helt avstå från att inhämta regelrådets yttrande.

12. Överväganden enligt 14 kap. 3 § regeringsformen

Myndighetens bedömning är att föreskrifterna inte påverkar det kommunala självstyret.

13. Relaterade dokument

- [Remiss PM Lättade deltagarbegränsningar för sammankomster och tillställningar, sektionering och särskilda bestämmelser för demonstrationer och mässor \(S2021/05005\).](#)
- [Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd \(HSLF-FS 2021:2\) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 \(konsoliderad version\).](#)

14. Kontakt

Jessica Storm jessica.storm@folkhalsomyndigheten.se

Li Nordström li.nordstrom@folkhalsomyndigheten.se